

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 32P/159/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123209660
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Čavojská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123209660.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky C. D., nar. XX.XX.XXXX, štátnej občianky Slovenskej republiky, trvale bytom E. F., t. č. bytom E. F. XX, F. a otca G. B., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana Slovenskej republiky, trvale bytom E. F., t. č. bytom H. XXX, G., o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako orgánu sociálnoprávnej ochrany detí na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e s a toto neodkladné opatrenie :

E. A. B., nar. XX.XX.XXXX s a u k l a d á výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu a to pobyt v zariadení I. J. K. E., L. M. X, K. E. najdlhšie po dobu šiestich mesiacov od vykonateľnosti tohto rozhodnutia.

Matke C. D. s a n a r i a d ť u j e povinnosť odovzdať maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti I. J. K. E., L. M. X, K. E..

II. Toto neodkladné opatrenie z a n i k n e uplynutím času, na ktorý bolo nariadené.

III. Žiaden z účatsníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí (ďalej „úrad“) sa svojim podnetom domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie a maloletú A. odovzdal do starostlivosti Reedukačného centra K. E. L. M. X, K. E. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej po dobu šiestich mesiacov od vykonateľnosti súdneho rozhodnutia. V podnete úrad poukázal na to, že dňa 11.09.2023 realizoval terénnu sociálnu prácu v domácom prostredí maloletej, z ktorej vyplynulo, že mal. A. nenavštevuje strednú školu a už ani nemá záujem vo vzdelávaní. Maloletá sa vyjadrila, že nechodí do školy a už tam chodiť ani nebude, je jej jedno, či z toho niečo bude mať. Chce si zarábať, má poriešené, že by robila niekde vo firme brigádne. K tatkovu už nechce ísť vôbec. To koho si vodí, je asi jej vec, nemusí o tom hovoriť. A to či žije sexuálny život tak to je jej vec. Je doma a nič nerobí, spí. Ďalej dňa 04.10.2023 úrad prijal oznámenie zo strany E. N. F., z ktorého vyplynulo, že domácnosť je výrazne zanedbaná a rodina hrubo porušuje nájomnú zmluvu. Maloletá A. svojim neprimeraným správaním negatívne ovplyvňuje svojich mladších súrodencov, maloletá prijíma v domácnosti mužské návštevy pod vplyvom alkoholu. Taktiež nabáda mladšiu sestru na požívanie alkoholických nápojov. Dňa 06.10.2023 bola realizovaná ďalšia terénna sociálna práca v domácom prostredí maloletej, pri ktorej vyplynulo, že maloletá nemá záujem pracovať, či vzdelávať sa. Uviedla, že aktuálne potrebuje klud vzhľadom k tomu, že má depresívne obdobie a potrebuje sa izolovať od ľudí. Maloletá sporadicky spolupracuje so psychologičkou CDR Ilava-Klobušice, pričom z doručenej správy CDR Ilava-Klobušice zo dňa 09.10.2023 vyplýva, že matka nedokáže ďalej výchovne pôsobiť na maloletú A. a žiadala pomoc

pri riešení nepriaznivej situácie maloletej. Počas rozhovoru s matkou maloletej dňa 18.10.2023 matka uviedla, že chce, aby bola maloletá umiestnená v zariadení a počas rozhovoru s otcom tento uviedol, že pokiaľ maloletá A. sa odmieta vrátiť do jeho domácnosti, tak vyjadruje súhlas s umiestnením maloletej do reedukačného zariadenia. Úrad dodal, že maloletá A. dňa 03.03.2023 ukončila diagnostický pobyt v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka a navrátila sa do domáceho prostredia otca. Vzhľadom na opakujúce sa problematické správanie maloletej sa maloletá odsťahovala k matke, kde sa nachádza doposiaľ a odmieta sa vrátiť do domáceho prostredia otca. Zo záverečnej správy Diagnostického centra Lietavská Lúčka vyplýva, že v prípade opakovaného zlyhávania v domácom prostredí odporúčajú umiestnenie maloletej do reedukačného centra. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žiadal úrad o nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Súd sa oboznámil s podnetom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín a jeho prílohami, a s ďalším obsahom spisu tunajšieho súdu spisovej značky 32P/159/2023 a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Mal. A. pochádza z mimomanželského vzťahu jej rodičov. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 31P/61/2019 – 36 zo dňa 22.09.2020 bola schválená rodičovská dohoda o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, na základe ktorej sa maloletá A. zverila do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na výživu pre maloletú A. sumou 50,- Eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.10.2020.

4. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 32P/154/2022 zo dňa 05.12.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým sa matke dieťaťa uložilo, aby odovzdala maloletú A. do starostlivosti O. J. B. B., C. M. XX, B. B. a maloletej A. sa uložilo výchovné opatrenie, ktorým sa maloletej nariadil za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v O. J. B. B., C. M. XX, B. B. na dobu najdlhšie na 3 (tri) mesiace. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.02.2023.

5. Zo správy O. J. B. B. z pobytu mladistvej A. B., nar. XX.XX.XXXX vyplynulo, že maloletá bola do ich centra umiestnená dňa 09.12.2022 a pobyt bol ukončený dňa 03.03.2023. Po príchode sa adaptovala rýchlo a bez problémov. Autority rešpektovala. Povinnosti si pod dozorom plnila. Bola ale impulzívna, nedomyslela dôsledky svojich činov, nemala správne nastavené hranice správania a bola mierne vzťahovačná. Ťažko kontrolovala svoj hnev a sebapoškodzovala sa – doškrabala si obe ruky perom. Bola iniciatívna pri riešení problémov, ale mala problémy v sebaovládaní. Reagovala rýchlo a bez premýšľania. Mala vlastnú myšlienkovú postupnosť, ktorú bolo niekedy náročné sledovať, často odbiehala od témy a potom zabudla, čomu sa venovala na začiatku. Bola otvorená a priama, svoju otvorenosť vníma ako úprimnosť, nezvažuje, čo je vhodné v ktorej situácii povedať, myšlienky necenzuruje. Rada sa zabávala, reagovala smiechom aj v nevhodných situáciách. Ťažko zvládala kritiku, nedokázala si pripustiť svoj podiel viny. Je presvedčená o svojej pravde a len ťažko sa vzdáva vlastného presvedčenia. Zo záveru vyplynulo odporúčanie kontroly pri plnení PŠD a ostatných povinností, nácvik dodržiavania sociálnych noriem, tréning sebaovládania, nácvik sebavyjadrenia a podporu procesov sebaopoznania. V prípade opakovaného zlyhávania v domácom prostredí odporučili umiestnenie do reedukačného centra.

6. Z vyjadrenia Centra pre deti a rodiny Ilava-Klobušice zo dňa 09.10.2023 vyplýva, že od 11.08.2023 sa uskutočnili dve osobné stretnutia a viacero telefonických konzultácií s matkou. Matka verbalizovala ťažkosti so správaním mal. A., bol maloletej umožnený prestup zo strednej školy v G. na strednú školu v L.. Maloletá sa ale rozhodla ukončiť školskú dochádzku, preto maloletej poskytli poradenstvo k potrebným krokom k zaevidovaniu na úrade práce a vytvorili jej životopis na pracovnom portáli. Maloletá uviedla, že nastúpi dňa 25.09. do zamestnania, ale matka ich dňa 28.09.2023 kontaktovala, že maloletá do práce nechodí, matku nerešpektuje, vodí si do domácnosti pánske návštevy, je konfliktná, vulgárna voči matke aj súrodencom.

7. Z Oznámenia Mesta F. zo dňa 03.10.2023 vyplýva, že E. F. na základe opakujúcich sa sťažností od susedov, občanov a školy predložilo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zistené informácie o rodine D., ktorej bol zo strany mesta pridelený 2-izbový mestský nájomný byt. Vzhľadom na povest' rodiny bola ešte pred pridelením bytu spísaná petícia nájomníkov bytov uvedeného bytového domu proti nasťahovaniu rodiny. Od nasťahovania do bytu rodina podmienky neustále hrubo porušuje a to najmä tým, že v byte sa zdržiavajú osoby, ktoré nie sú nájomníkmi, sú nadmerne hluční, často zrejme

pod vplyvom alkoholu a návykových látok. K rodine sa bez oznámenia nasťahovala staršia dcéra A., nar. XX.XX.XXXX. Táto skutočnosť veľmi negatívne vplyva na maloletých súrodencov, ktorých ovplyvňuje svojim životným štýlom. Matka sa vyjadrila, že nevie ochrániť svoje deti pred dcérou A., ktorá dobrovoľne ukončila školskú dochádzku, nepracuje a pravidelne prijíma v byte pánske návštevy, ktoré sú zrejme často pod vplyvom alkoholu a iných omamných látok. Ponúka alkohol mladšej sestre, ku ktorej bola privolaná viackrát policajná hliadka s výsledkom pozitívneho testu na alkohol. Mesto F. sa pokúsilo začleniť rodinu do spoločnosti rôznymi spôsobmi, napríklad dcére C. bol zaplatený letný tábor v rekreačnom zariadení L. v hodnote 347,- Eur, do ktorého kvôli staršej sestre odmietla nastúpiť. Chlapcom primátor uhradil týždenný detský tábor v K., odkiaľ ich kvôli zlému správaniu nasledujúci deň vrátili domov matke. Napriek veľkej snahe mesta správanie rodiny nesmeruje k zlepšeniu, práve naopak, sťažnosti sa stupňujú. Mesto vykonáva pravidelne v mesačných intervaloch obhliadky bytu, na základe ktorých konštatuje, že dochádza k postupnej devastácii bytu. Byt nie je udržiavaný, je v zanedbanom a špinavom stave. Vzhľadom na uvedené sa mesto rozhodlo nepredĺžiť nájomnú zmluvu s rodinou na viac ako 6 mesiacov, po ktorých bude nútená byť vypratať. Žiadali orgán sociálnoprávnej kurately o riešenie situácie v rodine.

8. Z e-mailovej odpovede I. J. K. E. zo dňa 03.10.2023 vyplýva súhlas centra s umiestnením maloletej A. a to súdnym rozhodnutím neodkladným opatrením.

9. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa § 367 ods. 1 a 2 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

14. Podľa § 37 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

15. Podľa § 37 ods. 5 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

16. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu

výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

17. V zmysle Čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2). Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom (ods. 3).

18. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Pred začatím konania alebo po jeho začatí môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený a za predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Účelom neodkladného opatrenia je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, v ktorej je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla bezodkladná, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Neodkladné opatrenie neprejudikuje práva a záujmy účastníkov. Na nariadenie neodkladného opatrenia je nutné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov je tak podmienená splnením predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať práve na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie).

20. V danej veci mal súd za to, že odovzdanie maloletej A. do starostlivosti I. J. K. E., kde sa zároveň maloletej uloží výchovné opatrenie nariadením pobytu za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej po dobu najdlhšie šiestich mesiacov je v jej najlepšom záujme, a teda nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodné a súd mal splnenú podmienku naliehavosti veci na požadovanom rozhodnutí. Rozsudkom tunajšieho súdu bola maloletá A. zverená do starostlivosti otca, s ktorým však maloletá nebýva. Maloletá býva s matkou a s jej ďalšími súrodencami v mestskom nájomnom byte. Maloletá A. má 17 rokov a rozhodla sa ukončiť školskú dochádzku. Napriek tomu, že maloletej bolo následne poskytnuté poradenstvo pri jej zaraďovaní do evidencie uchádzačov o zamestnanie, maloletá nepracuje a aktuálne sa vyjadruje, že sa jej pracovať ani nechce. Maloletá sa vyjadрила, že je doma, nič nerobí, spí. Okrem toho sa maloletá vyjadрила, že ma depresívne obdobie a potrebuje sa izolovať od ľudí. Z ďalších predložených príloh však vyplýva, že maloletá A. je agresívna a vulgárna, odmieta matku rešpektovať, na mladších súrodencov má negatívny vplyv, sama požíva alkoholické nápoje a tieto ponúka aj mladšej sestre, ďalej si vodí do bytu pánske návštevy taktiež zrejme často pod vplyvom alkoholu atď.. Maloletá A. tak má výrazne zhoršené správanie, ktorým ohrozuje svoj život, zdravie a priaznivý vývin a takisto ohrozuje a narúša priaznivý vývin svojich mladších súrodencov. Maloletá A. už mala v minulosti obdobné problémové správanie, kedy požívala alkohol, bola agresívna a vyhrážala sa, odmietala chodiť do školy, sebapoškodzovala sa, z ktorého dôvodu jej bolo vtedy aj uložené výchovné opatrenie formou pobytu v O. J. B. B., pričom diagnostické centrum odporučilo v prípade opakovaného zlyhávania v domácom prostredí umiestnenie maloletej A. v reedukačnom centre. Na základe uvedených skutočností mal súd za to, že v danej veci je skutočne nevyhnutné prijať bezodkladne opatrenie na ochranu maloletej A., o ktorej sa matka vyjadрила, že už nedokáže na maloletú výchovné pôsobiť a sama matka požiadala o pomoc pri riešení nepriaznivej situácie maloletej A.. Otec maloletej takisto vyjadril súhlas s umiestnením maloletej do reedukačného centra, ak sa maloletá odmieta vrátiť do jeho domácnosti. Maloletá A. sa však k otcovi vrátiť nechce. Na základe uvedených skutočností mal súd teda za preukázané, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo maloletej A. bezodkladne uložené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej a nariadil jej pobyt v zariadení I. J. K. E. po dobu najdlhšie šiestich mesiacov od vykonateľnosti tohto rozhodnutia a matke nariadil povinnosť odovzdať maloletú A.

do starostlivosti tohto Reedukačného zariadenia K. E.. Uplynutím doby najdlhšie šiestich mesiacov od vykonateľnosti tohto rozhodnutia nariadené neodkladné opatrenie zanikne.

21. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Keďže v danej veci ide o konečné rozhodnutie, súd rozhodoval aj o trovách konania. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia a to na Okresný súd Trenčín (štvormo). O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je vo výroku I. vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 4 CMP)

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).